

Säännökset alueidenkäytön digitaalisuudesta

16.8.2023

Ohjelmapäällikkö Juhana Rautiainen

RYHTI Rakennetun
ympäristön
tieto

Yhteentoimivuuden toteutuksen haaste

Eurooppalainen yhteentoimivuuden kehikko (EFI)

Yhteentoimivuus saavutetaan kun

- Lainsäädännöllinen,
- Organisatorinen,
- Semanttinen ja
- Tekninen

yhteentoimivuus tapahtuu

MRL digitaalisuutta koskevat lait

- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmää säätelee päälakina laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (431/2023).
- Rakennetun ympäristön digitalisaatiota koskevat myös maankäyttö- ja rakennuslaki (alueidenkäyttölaki) (132/1999) ja rakentamislaki (751/2023).
- Näiden lisäksi tietojärjestelmiin ja tiedonhallintaan vaikuttavat useat eri lait.
 - Esimerkkeinä
 - Tiedonhallintalaki
 - Julkisuuslaki
 - Laki digitaalisista palveluista
 - Laki hallinnon yhteisistä sähköisen asiointin tukipalveluista

Mitä tietojärjestelmässä koskevassa laissa (431/2023) säädetään

- Tietojärjestelmää koskevassa laissa säädetään:
 - Tietojärjestelmän perustamisesta ja ylläpidosta
 - Tietojärjestelmään toimitettavista tiedoista (ei osa Katja-hanketta, erillishanke)
 - Eri viranomaisten tiedonsaantioikeuksista
 - Tietojärjestelmän tietojen maksullisuudesta ja maksuttomuudesta
 - Tietojärjestelmässä käsiteltävien henkilötietojen vastuista
 - Pysyvistä alueidenkäytön yksilöivistä tunnuksista (sama kuin pysyvät rakennustunnukset)
 - Tietojärjestelmän julkisesta tietopalvelusta
 - Suomen ympäristökeskuksen tehtävistä tietojärjestelmän suhteen

Ryhti –tietojärjestelmää koskevan lain nojalla annettavat asetukset

- Ryhti-lain 5 ja 6 §:n perusteella ympäristöministeriöllä on asetuksenantovaltuus
 - Tietojärjestelmään toimitettavien tietojen rakenteesta (5 §)
 - Pysyvien yksilöivien alueidenkäytön tunnusten muodostamisesta (6 §)
- Asetukset laaditaan kahdessa osassa
 - Pysyvien tunnusten asetus laaditaan ensin ja se tulee voimaan 1.1.2024
 - Tietojärjestelmään toimitettavien tietojen rakenteesta annettava asetus tulee voimaan 1.1.2029.

Uusia MRL digisäädöksiä (132/1999; muutokset 432/2023)

- Kaavat laaditaan valtakunnallisesti yhteentoimivassa tietomallimuodossa. (29 §, 40 §, 55 §)
-> Käytännössä paikkatietomuodossa vakiorakenteisena.
- Kaavat koostuvat kaavakohteista ja kaavamääräyksistä. (29 §, 40 §, 55 §)
-> Kaavan oikeusvaikutus muodostuu sen tiedosta, ei tiedon esitystavasta (kaavamerkinnästä).
Kaavan päätöstieto voidaan esittää eri tavoin eri tilanteissa.
- Kaavakohteet ja -määräykset esitetään valtakunnallisesti vakiomuotoisena kartalla ja tarvittaessa erillisenä asiakirjana. (29 §, 40 §, 55 §)
-> Vaikka kaavat voidaan esittää eri tavoin eri tilanteissa, tarvitaan yksi yhtenäinen tapa katsella eri kaavoja yhdessä.

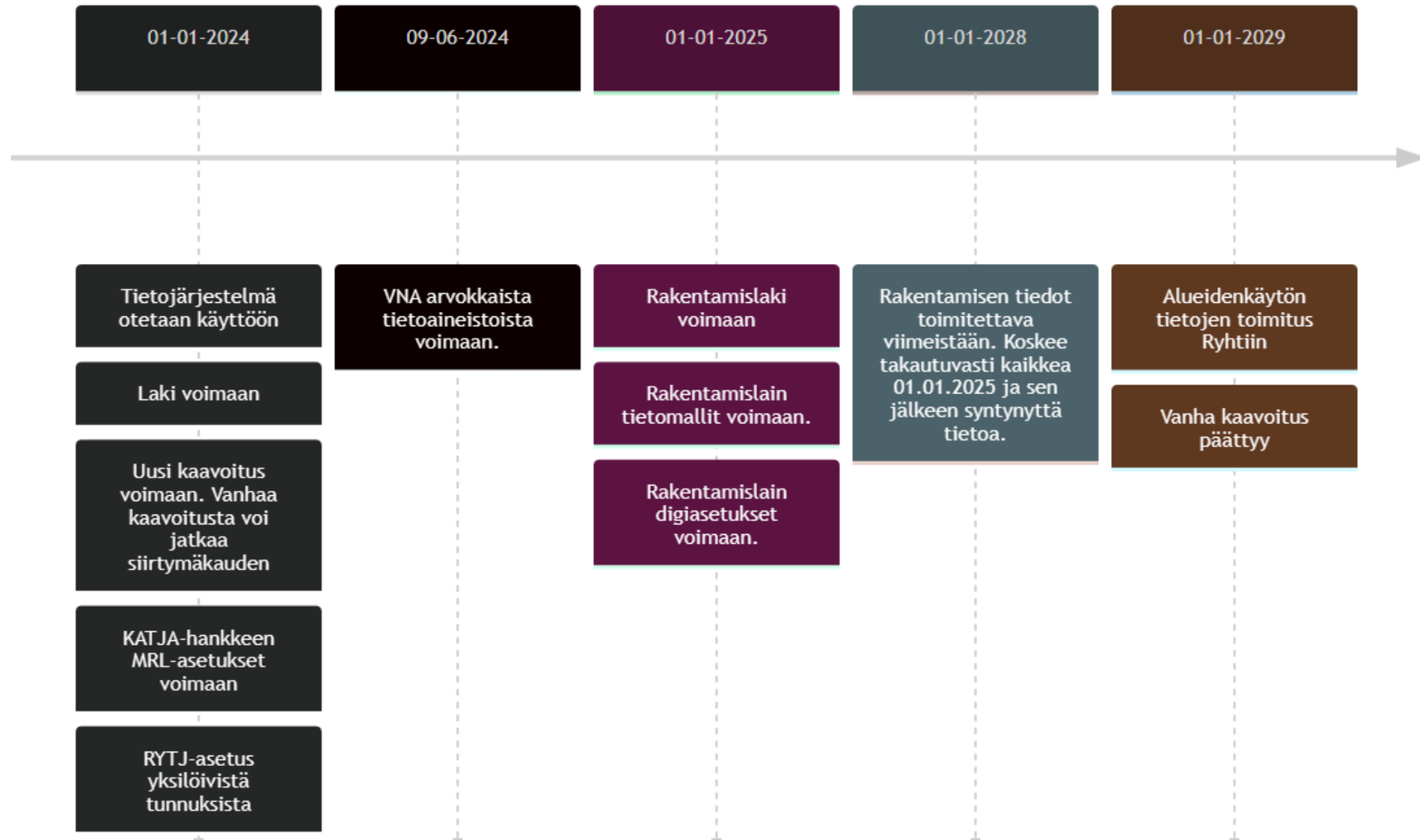
Uusia MRL digisäädöksiä (432/2023)

- Asetuksenantovaltuus yhteentoimivasta tietomallimuodosta ja kaavakohteiden ja – määräysten vakimuotoisesta esitystavasta (29 §, 40 §, 55 §)
-> Katja -hanke
- Kaavaselostuksissa edelleen valtioneuvoston asetuksenantovaltuus. (29 a §, 40 a §, 55 a §)
- Tonttijako laaditaan valtakunnallisesti yhteentoimivassa tietomallimuodossa. Tonttijako esitetään valtakunnallisesti vakimuotoisena kartalla. YM asetuksenantovaltuus (78 b §).
-> Digitalisoidaan vastaavasti kuin kaavat. Lisää eri prosessien yhteentoimivuutta.

432/2023 Siirtymäsäännös

- Lähtökohtaisesti 1.1.2024 alkaen kaavat ja tonttijako laaditaan valtakunnallisesti yhteentoimivassa tietomallimuodossa.
- § Kunta ja maakunnan liitto voivat kuitenkin yksittäisen kaavan tai tonttijaon laatimisen osalta soveltaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä vuoden 2028 loppuun.

Digikehityksen eteneminen

ryhti.syke.fi

ym.fi/ryhti

ryhti.ym@gov.fi

ym.fi/yhteentoimivuus

yhteentoimivuus.ym@gov.fi

Tilaa uutiskirje: **ym.fi/ryhti**

Ympäristöministeriö | Aleksanterinkatu 7, Helsinki
PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute